

Φιλάδελφος ελληνικός λόγος

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Ναυπάκτου και Αγίου Βλασίου

Μητροπολίτου Ναυπάκτου καί Αγίου Βλασίου Ιεροθέου

Στό Γραφείο τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μεσολογγίου μέ ἐπισκέφθηκε μιά ἡμέρα ὁ μηχανικός Νίκος Κανίνιας, υἱός τοῦ Σπυρίδωνος Κανίνια, γνωστοῦ Εἰσαγγελικοῦ Λειτουργοῦ, πού καταγόταν ἀπό τό Μεσολόγγι καί ἔφθασε μέχρι τόν βαθμό τοῦ Ἀντιεισαγγελέως τοῦ Ἀρείου Πάγου -ἤδη ἔχει ἀποβιώσει- καί μοῦ ἐνεχείρισε δύο ἐπιστολές, μιά τοῦ πατέρα του Σπύρου Κανίνια πρὸς τόν Μητροπολίτη Ἐδέσης Καλλίνικο, καί ἄλλη τοῦ Καλλινίκου στόν Κανίνια.

Ἀφορμή τῶν δύο ἐπιστολῶν ἦταν ὅτι ὁ υἱός τοῦ Εἰσαγγελέως, Νίκος Κανίνιας, σέ ἐφηβική ἡλικία μαζί μέ τόν ἀνεψιό ἀπό ἀδελφό τοῦ Μητροπολίτου, ἤδη ἀγίου, Καλλινίκου, εἶχαν φιλοξενηθῇ γιά λίγες ἡμέρες στήν Ἑδεσσα τό ἔτος 1973, καί μάλιστα στήν Ἱερά Μητρόπολη, καί συμμετεῖχαν σέ ὅλες τίς Ἱερές Ἀκολουθίες τῆς Ἐκκλησίας μας. Τούς ἐνθυμοῦμαι πολύ καλά, γιατί τήν περίοδο ἐκείνη ἤμουν ἤδη Κληρικός καί ἔμενα, ὅπως πάντοτε, στήν Ἱερά Μητρόπολη μαζί μέ τόν Γέροντά μου ἅγιο Καλλίνικο.

Ὅταν, λοιπόν, ὁ νεαρός Νίκος ἐπέστρεψε στό σπίτι του διηγῆθηκε στόν πατέρα του τίς ἐντυπώσεις του ἀπό τήν ζωή του στήν Ἑδεσσα, καί στήν Ἱερά Μητρόπολη, καί

ἐκεῖνος ἔγραψε ἐπιστολή γιά νά εὐχαριστήσῃ τόν ἅγιο Καλλίνικο, τόν «ἀρχαῖον φίλον» του, ἀπό τότε πού ζοῦσαν στό Μεσολόγγι. Στήν συνέχεια ὁ Μητροπολίτης Καλλίνικος ἀπήντησε στόν «κράτιστον Σπυρίδωνα», «ἀρχαῖον φίλον» του.

Διαβάζοντας κανεῖς τίς δύο αὐτές ἐπιστολές θαυμάζει τήν ἀρίστη χρήση τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης τῶν δύο, τήν ἀγάπη μεταξύ τους, τήν ἑλληνική καί χριστιανική παράδοση πού τούς διέκρινε, τά φιλάδελφα αἰσθήματά τους.

Θά παραθέσω καί τίς δύο αὐτούσιες καί ιδιόχειρες αὐτές ἐπιστολές ὡς ὑπόδειγμα λόγου, εὐπρέπειας, εὐγένειας καί πλουσίων αἰσθημάτων.

1. Ἐπιστολή Εἰσαγγελέως Σπύρου Κανίνια

Σπυρίδων, ἀρχαῖος φίλος
τῷ Σεβασμιωτάτῳ Μητροπολίτῃ Ἐδέσσης, Πέλλης καί Ἀλμωπίας
κυρίῳ Κ α λ λ ι ν ι κ ῳ.

Χαρᾶς μεγάλης καί φαιδρῶν αὐχημάτων ἐγένου μοι πρόξενος, Σεβασμιώτατε, ἐξ αἰτίας τῆς προσφάτως παρασχεθείσης τῷ ἐμῷ υἱῷ Νικολάῳ (σὺν τῷ ἐξαδέλφῳ αὐτοῦ καί ἀνιψιῷ Ὑμῶν τε καί ἡμῶν Γεωργίῳ) ἐν αὐτῷ τῷ μεγάρῳ τῆς ἱερᾶς Μητροπόλεως, μακροημέρου τε καί πλουσίας φιλοξενίας. Πλουσίας δέ λέγων, οὐ μόνον τά ὑλικά αἰνίττομαι ἀγαθά, ἀλλά πολλῷ μᾶλλον τά πνευματικά θεωρῶ δωρήματα, ὅσα ἡ Σὴ ἀγαθότης ἀμφοτέροις τοῖς παισίν ἐπεδαψέλευσε. Τί γάρ ὄφελος, εἰ ἡ φιλοξενία εἴη τοιαύτης βρώσεως καί πόσεως καί ὀποιαστινοσοῦν ὀσπητικῆς ὕλης, ἅμοιρος δέ πνευματικῆς τροφῆς τε καί τρυφῆς;

Νῦν δέ, ἐκ τῆς (καί εἰς τά μητροπολιτικά δώματα συνήθους) νεωτερικῆς μηχανῆς τοῦ τηλεφώνου – ᾧτινι τό οὖς ἐκάστοτε ἄσμενος προσήλουν – Ἐδεσσηθεν συχνῶς τῆς τε Ὑμετέρας καί τῆς τῶν παίδων φωνῆς ἀκήκοα γηθοσύνης διηγουμένης (καί ἤδη ἐνταῦθα ἀφικόμενοι οἱ παῖδες οὐ παύονται διηγούμενοι), περί τῶν ὡς εἴρηται πνευματικῶν προσφορῶν• ἡγουν περί τῆς αὐτῶν μεθ' Ὑμῶν, τοῦ ἐπὶ συνέσει καί εὐσταθείᾳ καί τῇ ἐν παντί ἀκριβεῖα μεμαρτυρημένου, καθ' ἡμέραν ἀναστροφῆς• ἔτι δέ καί περί εὐχαρίστων ἐκδρομῶν εἰς χωρία καί κώμας τῆς Ὑμετέρας ἐπισκοπικῆς περιοχῆς καί συναφῶν τερπνῶν «ρεμβασμῶν δεκαπενταυγούστου», καθὼς ὁ ἐν μακαριστοῖς Παπαδιαμάντης γέγραφε• πρὸς δέ τούτοις καί περί εὐκαίρων ἀκροάσεων ἱερῶν ἀκολουθιῶν καί δὴ καί κατανυκτικῶν παρακλήσεων καί παρ' αὐτῶν τῶν παίδων προθύμου ἀναγνώσεως ἐξαψάλμων καί ἀποδείπνων, ὡς καί περί ἐτέρων εὐσεβῶν ἐντεύξεων -ᾧ καλῶν θημωνία!

Ἐκ τῆς οὕτως γενομένης τῶν καλῶν τούτων ἀμέσου βιώσεως, εἴθε οἱ παῖδες οὗτοι ἀμφοτέροι, τά τῆς ὑγιοῦς πνευματικῆς ζωῆς διαγνόντες καί ἐν τῷ μέλλοντι χρόνῳ ὑπὸ τῆς γλυκείας τούτων ἀναμνήσεως οἰονεῖ θιγόμενοι, ὡς πλείστης

ἀξιωθεῖεν προκοπῆς καί ἐπιδόσεως ἐν τῷ χριστιανικῷ βίῳ, ὥστε τούτους τελείους ἄνδρας γενέσθαι, πρὸς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἀπηρτισμένους.

Τῆς Ὑμετέρας Σεβασμιότητος μετ' εὐλαβείας ἀσπαζόμενος τὴν δεξιάν, σὺν τῇ ἐμῇ συζύγῳ Εὐαγγελίᾳ καὶ τῇ θυγατρὶ Ἐριφύλῃ, τὰς θεοπειθεῖς Ὑμῶν εὐχὰς ἀπεκδέχομαι

Σπυρίδων

Ἐγγραφον ἐν Κυψέλῃ Ἀθηνῶν, τῇ κθ' Αὐγούστου σωτ. ἔτους αῶογ'

Ἐπιστολὴ ἀγίου Καλλινίκου

Ἐν Ἐδέσῃ τῇ ιγ' Νοεμβρίου απογ'

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ
ΕΔΕΣΣΗΣ ΠΕΛΛΗΣ ΚΑΙ ΑΛΜΩΠΙΑΣ

ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ

Ἐλέω Θεοῦ Μητροπολίτης Ἐδέσσης, Πέλλης τε καὶ Ἀλμωπίας

ΣΠΥΡΙΔΩΝΙ, ἀρχαίῳ φίλῳ,

Ἀρχαία μέν, κράτιστε Σπυρίδων, ἀρχαία ἡ ἡμῶν φιλία.

Ἐναγχος δέ ἡ τοῦ σοῦ υἱοῦ Νικολάου μετὰ τοῦ αὐτοῦ ἑξαδέλφου καὶ ἀνεψιοῦ ἡμῶν Γεωργίου ἐν τῷ καθ' ἡμᾶς ἱερῷ Ἐπισκοπείῳ διαμονή ὡσανεὶ καινὴν ταύτην ἀπειργάσατο. Ὅρῳν γάρ υἱόν τῷ πατρὶ κατ' ἀρετὴν ἀμιλλώμενον, ἡδόμην μέν μέγα καὶ ἔχαιρον, τῆς δέ μετὰ σοῦ ἐμιμνησκόμεν πάλαι ἀναστροφῆς. Οἷας δέ μοι χαρᾶς πρόξενος γέγονε μετὰ ταῦτα ἡ σὴ πρὸς με ἐπιστολή, οὐχ οἷόν τε γράψαι. Ἐφ' οἷς γάρ ἐγὼ τόν Θεόν ἤνουν, σύ ἐπ' αὐτοῖς μοι εὐχαριστεῖς. Πότερον οὖν προσδέξασθαι εὐγνωμοσύνης φωνήν ἢ ἀντευγνωμονῆσαι με δεῖ, ὅτι τό σόν ἐπιστεύθης μοι τέκνον, κἄν ἐπὶ μικρόν; Εἰ γάρ τό ἱερόν ἐπισκοπεῖον τοῖς πᾶσιν εἰς ξενίαν ἠνέωκται, ὁπόσω μᾶλλον τοῖς ἐμοὶ φιλτάτοις. Ὅτι πάντες μέν οἱ Χριστιανοὶ τοῦ Κυριακοῦ ἐσμεν σώματος μέλη ἀπανταχοῦ τῆς γῆς διεσπαρμένοι, καὶ τοῖς μέν σώμασιν ἀλλήλων διεστηκότες, τῷ δέ Πνεύματι τῷ Ἁγίῳ εἰς ἓν ἡνωμένοι. Ἐν δέ τῇ παγκοίνῳ ταύτῃ ἐνώσει, τῆς φιλίας οἱ σύνδεσμοι καὶ ἑτέρας ἐνότητος τό μέγεθος δηλοῦσι. Ἡ οὖν μετὰ φίλων καὶ τῶν τέκνων αὐτῶν ἀναστροφή μεγίστην ἡμῖν χαράν ἐμποιεῖ.

Ἐτι δέ, τί ἥδιον τῇ ἐμῇ διακονίᾳ ἄλλ' ἢ νεωτέροις με τόν πρεσβύτερον ὁμιλεῖν καὶ τόν νοῦν αὐτῶν ἐπὶ τὰ κρείσσω καὶ ἐν οὐρανοῖς πειρᾶσθαι ἀνάγειν, τὴν δέ αὐτῶν

προθυμίαν καί πίστιν ὁρᾶν ὡς ἐλπίδα ἡμερῶν ἀγαθῶν οὕσαν τῷ ἡμῶν χριστωνύμῳ
λαῶ;

Ἐπὶ τούτοις ἅπασιν εὐχαριστῶν τῷ Κυρίῳ καί τῇ σῇ ἀγάπῃ, ἀσπάζομαί σε ἐν
Χριστῷ καί ἐκ βάθους καρδίας εὐχομαί σοι, σὺν τῇ συζύγῳ καί τοῖς τέκνοις σου,
πᾶσαν δόσιν ἀγαθὴν καί πᾶν δῶρημα τέλειον, ἄνωθεν καταβαῖνον ἐκ τοῦ Πατρὸς
τῶν φώτων.

Ὁ Ἐδέσσης Πέλλης, Ἀλμωπίας Καλλίνικος

ΟΙ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΕΣ ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ ΣΕ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ

Ἐπιστολὴ Εἰσαγγελέως Σπύρου Κανίνια 29 Αὐγούστου 1973

Σπυρίδων, ἀρχαῖος φίλος,
τῷ Σεβασμιωτάτῳ Μητροπολίτῃ Ἐδέσσης, Πέλλης καὶ Ἀλμωπίας
κυρίῳ Κ α λ λ ί ν ι κ ῳ.

Χαρὰς μετέλθης καὶ φαιδρῶν ἀνχηράτων ἤλυσαν μοι πρό-
ξενος, Σεβασμιώτατε, ἐξ αἰτίας τῆς προσφύτως παρεσχόμενης τῷ
ἐμῷ νιῷ Νικολαῷ (οὗ τῷ ἱεραδὶ καὶ ἐκτὸς καὶ ἀντιφύτῳ Ὑμῶν τε καὶ
ἡμῶν Γεννητῇ), ἐν αὐτῷ τῷ μαρτυρῶν τῆς ὑμῶν Μητροπόλεως, μαρτυ-
ρήσαν τε καὶ πλουσίως φιλοξενίας. Πλουσίως δὲ λέγω, σὺ βόων τὰ
ὅλως αἰνέεσθαι ἀγαθὰ, ἀλλὰ πολλὰ μέλλον τὰ πνευματικὰ δει-
ρῶ διαφέρειν, ἅτα ἢ Σὺ ἀγαθῶς ἀποστόλῃς τοὺς αἰετὶν κατα-
τάλλων. Τὸ γὰρ ὁμολογῶ, ὅτι ἡ φιλοφροσύνη καὶ τὴν αὐτῇ βρώσει καὶ
ποσίῳ καὶ ὁποιασδήποτε δαπανητικῇ ὅλως, θραύς δὲ πνευματικῇ
προφύτῳ τῇ καὶ πρυφῇ;

Νυν δέ, ἐκ τῆς (καὶ ὡς τὰ Μητροπολιτικὰ δώματα συνῆλθον)
νεωτερικῆς μηχανῆς τοῦ τηλεφώνου — ὅτι τὸ καὶ οὗτος ἐνδεσμοὶ ἀρκετοὶ
προέβλιν — Ἐδεσσεὺς εὐχόμενος τῆς τῶν Ὑμῶν καὶ τῆς τῶν παιδῶν
φρονῆς ἀνέκοι χυδαίου διηγουμένης (καὶ ὅτι ἐκταυτῇ ἀνιέμεται
οἱ παῖδες οὐ πάντως διηγουμένοι), περὶ τῶν ὡς φέρεται πνευματικῶν
προφύτων ἤσαν περὶ τῆς αὐτῇ ἐμῷ Ὑμῶν, τοῦ καὶ αὐτοῦ καὶ ἐν-
ταυτῇ καὶ τῇ ἐν κατὰ ἀριβὰς μεταρρυθμίσεων, καὶ ὅτι ἔχον ἀνα-
διορῶν. Ζεῖ δὲ καὶ περὶ ἐκχρηστικῶν ἐνδομῶν ὡς χυρὴ καὶ αἰτίας

τῆς Ὑμετέρας ἐπισημασθε παρρησίᾳ καὶ συναρῶν τερπνῶν ἡρεσθαι μὴ δια-
πανταχόθεν», καθὼς ὁ ἐν μακαρίταις Πατριάρχης Πάρισις πρὸς
ἐμὰς τοιαύτας καὶ περὶ ἐναίριον ἀποκρίσας ἱερῶν ἀκολούθῳ καὶ δὴ καὶ
πατρικευτικῶν παραλήψεων καὶ περὶ αὐτῶν τῶν αἰδῶν προδύσαν ἀν-
τιγνώστως ἐξαφάλλων καὶ ἀποδύσαν, ὡς καὶ περὶ ἐλθόντων εὐσεβῶν
ἐκτενέως — ὡς αὐτῶν θυμωμένα!

Ἐὰς τῆς οὕτως γινόμενης τῶν αὐτῶν τούτων ἀρτίων βιώσεως,
ὅθεν αἱ παῖδες οὗτοι ἀφρόντοι, τὰς οὗς ὕμους πνευματικῆς βύνης δια-
γινόμενες καὶ ἐν τῇ μέλλοντι χρόνῳ ὑπὸ τῆς γλυκείας τούτων ἀντιλήψεως
αἰσθύνονται, ὡς αὐτῶν ἀγιοθετῶν προσώπων καὶ λαοφίλων ἐν
τῇ Χριστιανικῇ βίᾳ, ὅθεν τούτους πάλιν ἀδελφεὶς χαιρέσαι, πρὸς
πάν ἔργον ἀρετῶν ἀπαρτιμένους.

Τῆς Ὑμετέρας Στρατηγείας πρὸς ἁλφάτους ἀποδείκνυται τὴν
δοξάν, ὅν πρὸς τῆς ευφάν Εὐαγγελίᾳ καὶ τῇ δευτερῇ Ἐπιστολῇ, πρὸς
δοξαίους ὕμους ἔχουσιν ἀπαρτιμένους.

Συνεπείθως

Ἐργαζομαι ἐν Κυρίῳ ὡς ἀνὴρ, ὡς ἀνὴρ ὡς ἀνὴρ ὡς ἀνὴρ

Ἀπάντηση ἀγίου Καλλινίκου 13 Σεπτεμβρίου 1973

U A A A X H T E O S

ΔΕΥΤΕΡΟΝ, Αρχαίος φίλος,

* Ἀρχαία μὲν, κρῆτιστε Δευρίων, ἀρχαία ἡ ἡμῶν φίλα.

Ἄναρχος δὲ ἡ τοῦ σοῦ υἱοῦ βασιλείου μετὰ τοῦ αὐτοῦ ἐξαδέλφου καὶ ἀνεψιῶ
ἡμῶν Γεωργίου ἐν τῇ κατ' ἡμέρας ἐκτὸς ἁκισιοπολείᾳ διαμονῇ ἀσυνεῖ καὶ νῦν τοῦ
την ἀπειράσαστο. Ὡρην γὰρ εἶδεν τῇ πατρὶ κατ' ἑρτην ἀμειλλόμενον, ἡδύην μὲν
μέγα καὶ ἔχειρον, τῆς οὖ κατὰ τὴν ἐμμανησμένην πόλιν ἀναστρεφθεῖς. Ὅπως δὲ
μοι χαρὲς πρὸς τὸν γέγονε μετὰ ταῦτα ἡ σὴ πρὸς με ἐπιστολὴ, σὺ οἶδεν τε
γράφει. Ἐπεὶ οὖν γὰρ ἐγὼ τὴν ὡσὶν ἔβουον, σὺ ἐπ' αὐτοῖς μοι εὐχαριστοῖς. Βε-
βαιον οὖν πρὸς ἐξουσίαν εὐγνωμοσύνης φανῆναι ἢ ἀντεγνωμοσῆσαι με δεῖ, ὅτι
τὸ σὺν ἐπιστεύουσ μοι τέκνον, καὶ ἐπὶ μικρὸν ; καὶ γὰρ τὸ ἐπεὶ ἐπισκοπεῖ-
ον τοῖς πᾶσι τοῖς ἀνθρώποις, ὁπόσον πολλὸν τοῖς ἐμοῖς φιλέτοις. Ὅτι
πάντες μὲν οἱ Χριστιανοὶ τοῦ Ἀρμενικοῦ ἔσμεν σύμφοροι μέγα ἀπαιτατοῦ τῆς
γῆς διοικηταί, καὶ τοῖς μὲν ἀφ' ὧν ἡμεῖς ἡμεῖς ἐπισκοπεῖται, τῇ δὲ ἐνδοκί-
α τῇ ἁγίᾳ εἰς τὴν ἡμεῖς ἐκείνην. Ὡς δὲ τῇ παγκοσμίᾳ ταῦτα ἐνδοκί, τῆς φι-
ας οἱ συνέδοροι καὶ ἑτέροις ἐνδοκί τὸ μέγεθος ἐκδοκί. Ἐπὶ οὖν μετὰ οὐκ
καὶ τῶν τέκνων αὐτῶν ἐκδοκί μετὰ τὴν ἡμεῖς ἐκδοκί.

[illegible]

καὶ ταῦτα οὖν ἔκρινεν ἐκθροιστῶν τῇ ἰατρῇ καὶ τῇ σφ' ὀγκῷ, ἐκείνοισι σε
ἐν Χριστῷ καὶ ἐν βίβλους κερύσσει ἐκθροισαί σοι, σὺν τῇ συζύγῃ καὶ τοῖς τέκνοις
σου, κἀποὺν ὅσιν ἀγαπᾷ καὶ πᾶν ὄργανον τέλειον, ἔνωθεν καταβαλεῖν ἐν τοῖς Πα-
τρὸς τῶν φώτων.

for Edward, Perry, & Henry Kaggins